

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Práva dítěte ve zdravotnictví - *Informování dítěte a rodičů, souhlasy a participace dítěte v návaznosti na nové standardy OZ/ZŘS*“

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Termín a místo konání: 21. listopadu 2025 od 9:00
online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesionální komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekutivnímu řádu)

Zdravotnické právo je zaměřeno nejen na samotné fungování zdravotnictví, zejména činnost lékařů a jiných zdravotnických pracovníků, ale rovněž na úpravu vztahu zdravotnictví k jeho adresátům, tedy lidem. **Pacienty či jinými adresáty zdravotnických a obdobných zákroků bývají také nezletilé děti**, u nichž je praktická realizace právní úpravy obtížnější, a to s ohledem na jejich omezenou rozumovou a volní vyspělost, která vychází z postupného vývoje s přihlédnutím k věku. Právní řád si je této skutečnosti plně vědom a kromě obecné úpravy práv (či povinností) fyzických osob speciálně upravuje rovněž přístup k nezletilým dětem. Jde zejména o zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, a z pohledu osobnostních práv člověka rovněž o zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Typovými případy, na něž bude zaměřen navržený program, jsou zejména děti ve druhém a vyšším stupni vzdělávání, děti nežijící s vlastními rodiči, děti s poručníkem či opatrovníkem jmenovaným z řad OSPOD, naléhavé situace, kdy nelze získat potřebné souhlasy, podezření z týrání nebo zanedbávání apod. Speciální pozornost bude věnována relevantním rozhodnutím Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva.

Novela účinná od 1. 1. 2026 posiluje civilní akcenty, které se musí propsat do každodenní práce zdravotníků, OSPOD i škol: srozumitelná participace dítěte, přiměřené informování dítěte a rodičů, jasnější komunikační standardy a důraz na důstojnost dítěte. Jádro zdravotnických předpisů zůstává, ale nároky na **dokumentaci, informování a odůvodnění** jsou vyšší. Navazujeme na původní kurz a překlápíme jej do nové reality tak, aby řešení byla stabilní, proveditelná a přezkoumatelná

Na konci vzdělávacího programu bude absolvent schopen:

- vysvětlit, co se po 1. 1. 2026 mění v civilním rámci a co zůstává ve zdravotnickém právu stejné
- nastavit přiměřené informování dítěte a rodičů a promítnout ho do písemných záznamů a souhlasů
- rozlišit, kdo a kdy uděluje souhlas se zákrokem, a jak postupovat při neshodě dítě × zákonný zástupce
- vyhodnotit rozumovou a volní vyspělost dítěte a volit odpovídající formu participace
- řešit neodkladné stavy a hospitalizaci dítěte, když souhlas nelze včas získat
- chránit citlivé údaje dítěte a správně nastavit přístup rodičů k dokumentaci
- připravit návrh na soudní schválení zákroku, je-li vyžadováno, a zvládnout proces kolizního opatrovníka
- psát odůvodnění a vést spis tak, aby obstál v odvolání i soudním přezkumu
- koordinovat postup se školou, OSPOD a poskytovateli služeb bez duplicit a časových propadů

Závěr bude věnován konzultacím. **Dotazy**, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail **radovandavid@radovandavid.cz**.

Obsah kurzu:

1. Co se po 1. 1. 2026 opravdu mění a co ne

- Nové civilní akcenty: srozumitelná participace dítěte a přiměřené informování v rodinněprávním rámci
- Vymezení důstojnosti dítěte a hranic zacházení jako hodnoticího rámce i pro zdravotnictví
- Zdravotnické předpisy zůstávají v základu beze změn, mění se nároky na obsah a jazyk dokumentace
- Vliv novely na komunikaci s rodiči a na obsah poučení dítěte přiměřeně věku
- Kde vstupuje ZŘS do hry: soudní schválení zákroku, procesní zastoupení, kolize zájmů
- Přejícné situace u běžících souhlasů, plných mocí a interních formulářů
- Kde lze čekat přísnější přezkum a jak tomu předejít už v prvním kontaktu

2. Mapování výkonů: jaký zákrok, taková pravidla

- Rozlišení zdravotních, estetických a jiných zásahů a dopad na režim souhlasu
- Neodkladné a akutní výkony vs. odložitelné zákroky a rozdílné procesní kroky
- Hospitalizace není sama o sobě kritériem souhlasu, rozhoduje povaha zásahu
- Zákroky s povinností soudního schválení a kdy o něj žádat
- Výkony, u nichž lze souhlas očekávat přímo od dítěte posouzeného jako vyspělé
- Standardizace informací k typovým výkonům podle věku a rizika
- Vzorový rozhodovací strom pro personál a sociální pracovníky

3. Souhlasy: kdo rozhoduje a kdy

- Základní modely souhlasu u nezletilých podle zdravotnického práva
- Posouzení vspělosti dítěte a jeho schopnosti dát kvalifikovaný souhlas
- Právo dítěte staršího 14 let vyjádřit nesouhlas a jak s ním naložit ve spisu
- Neshoda dítě × zákonný zástupce a postup při kolizi zájmů
- Kdy vystačí jeden zákonný zástupce a kdy je nutná shoda obou
- Nouzové postupy, když souhlas nelze včas získat a hrozí újma
- Forma souhlasu a náležitosti záznamu, aby byl auditovatelný a srozumitelný

4. Participace dítěte a srozumitelné informování

- Rozhovor přiměřený věku a zdravotní gramotnosti dítěte
- Ověření porozumění dítěte, práce s otázkami a bariérami komunikace
- Způsoby, jak dítě bezpečně vyjádří souhlas či nesouhlas bez tlaku okolí
- Volba prostředí a přítomnost bezpečné osoby při rozhovoru
- Dokumentace názoru dítěte v podobě, kterou je schopno potvrdit
- Jak vysvětlit rozpor mezi názorem dítěte a jeho nejlepším zájmem
- Šablona zápisu o participaci pro ambulanci i lůžkové oddělení

5. Informování rodičů a přístup k dokumentaci

- Minimální informační standard vůči rodičům a jeho časování
- Omezení sdílení údajů, pokud by informace vedla k újmě dítěte
- Přístup k dokumentaci a vydávání kopií, log přístupů a redakce citlivých pasáží
- Komunikační kanály, které jsou prokazatelné a současně neinvazivní
- Jak řešit rozdílné požadavky rodičů na informace o dítěti
- Dokumentace, že informace byly poskytnuty srozumitelně a včas
- Postup při změně opatrovníka, poručníka či při náhradní rodinné péči

6. Neodkladné stavy, hospitalizace a omezení osobní svobody

- Kdy lze provést výkon bez souhlasu a jak to správně zdokumentovat
- Indikace hospitalizace a práva dítěte během pobytu v zařízení
- Omezení pohybu a jiné restriktivní postupy, kdy a jak je připustit
- Informování dítěte a rodičů při urgentním přijetí a dodatečné doplnění souhlasu
- Záznam použitého testu proporcionality a přiměřenosti zásahu
- Spolupráce se sociální službou při zajištění následné péče
- Kdy a jak aktivovat soudní ochranu nebo kolizní opatrovnictví

7. Zvláštní situace: střet zájmů, náhradní péče, mezinárodní prvek

- Postup při důvodném podezření na týrání nebo zanedbávání
- Kolizní opatrovník pro dítě a koordinace rolí se zdravotníky a OSPOD
- Poručník, pěstoun, zařízení a prokazování oprávnění k souhlasu
- Hospitalizace dítěte cizince a přeshraniční doručování souhlasů
- Sdílení informací napříč službami v nezbytném rozsahu a s logem přístupů
- Jak řešit změnu poručníka nebo přerušování kontaktu s rodičem v průběhu léčby
- Praktické formulace do propouštěcích zpráv a předání informací škole

8. Ochrana dat a citlivých informací

- Minimalizace dat a účelové omezení zpracování u dětských pacientů
- Role a práva zákonných zástupců vůči zdravotnické dokumentaci dítěte
- Anonymizace a pseudonymizace v kopiích dokumentace pro soud a OSPOD
- Sdílení zdravotních údajů s dalšími subjekty a právní titul pro sdílení
- Bezpečné ukládání digitálních příloh, foto a audio záznamů
- Záznam o poskytnutí informací a kontrola oprávněných přístupů
- Jak komunikovat s rodiči o rozsahu sdílení a ochraně soukromí dítěte

9. Důkazní standardy a přezkoumatelnost

- „Důkazní minimum“ pro sporné zákroky a soudní schválení
- Struktura odůvodnění: skutkový stav → právní úvaha → proporcionalita
- Jak odmítnout nadbytečný nebo nezákonně získaný důkaz
- Indexace spisu, chronologická osa a mapa klíčových záznamů
- Předcházení „opomenutým důkazům“ a překvapivým závěrům
- Příprava na odvolání a soudní přezkum a co bude soud nejspíš zkoumat
- Vzorové pasáže do souhlasů, poučení a rozhodnutí

10. Spolupráce bez duplicit a časových propadů

- Mapa rolí: zdravotník, rodič, dítě, OSPOD, škola, soud, sociální služby
- Jednotný plán péče a informační matice „kdo-co-kdy-jak“
- Předávání informací mezi zdravotnictvím a školou po návratu dítěte
- Case management u dlouhodobých diagnóz a chronických stavů
- Kdy facilitovat dohodu rodičů a kdy žádat soudní zásah
- Kontrolní milníky a revize nastavení péče a informování
- Krátké kazuistiky dobré a špatné praxe

11. Diskuze a závěr